

Jitka Stehlíková

Hlasité deště

Verše z let 1987 – 1992

Vydalo nakladatelství Sfinga v Ostravě roku 1993

Panu Jiřímu Růžičkovi, příteli.
In memoriam

1/

Pokora

Co zbylo mi ze zimy
Jen srdce jež netluče Pleská
do zdí Zdí kostela
Musím každý den
alespoň chvíli rovně stát
Je ve mně malovaná deska
U ní se vyptat Vymlčet
Rozevřu pěsti
Utichne pád
I vzlet
A básník z obrázku své slunce
přitiskne mi na ústa
Stojím Žebraček
Co chci A co si vyzpívám
Jen pyšnou ozvěnu
Anebo svoje kořeny

Den za dnem blíže k lidem
tulím se
Březen vranám seká po zobanu
Spouští se déšť
A hladí ulice
A mě omyje
ten penízek slunce
Moje plátýnka dlaní
Oči kosti Zas do běla
A rozbuší se potom srdce v tichu
vybíleného kostela

Oortův oblak

Vyvrátili jsme se i se stromy
A Boha v nebi
Nebe z vyluhovaného slova
Zapomněli jsme snít o duši
A zebe zebe zebe

Ale
tam
někde
kam nedohlédnem
ani sovím okem
je

za tmou
obláček
A v něm se zapalují
k letu
pro zemdlené pro zoufalé

naděje

Akupunktura

V rovinách Hané
kostely planou
jako svíce
Odejít musíš do polí

U zmizelých cest
kamenné kříže bodají
Vzhůru
Uléhám do srh do ostrice

Jehličky osin věží světla
napíchnuté v kůži
v uších na jazyku
Bolesti se úží

Všechny kostely
planou jako svíce
Hoří nevyvratitelné topoly

Úplněk

Úplněk krajíček
Praze darovaný
Okorává

Pálíš Upaluješ mě
celou noc objímáš mne
Až křehké větévky odlamují se
stříbřitě načernalé
Teď ještě zvoní
ve mně
tmavomodrý hořec
Květ z výšin

Úplněk bledne
Vltavou po drobečcích snídán

Svítání dorůstá

Lásko zůstaň

Tráva lpí neseta
Stromy své vodotrysky
časem ztiší
Vlaštovka v chvatu
odlétá Pak sníh se valí
a valí

Ticho v tom bezšumném dešti

Přes noc se neodvážím
svým dechem
zemi nezahřát

Však
v temném ránu
prosím
tvé tělo teple plápolavé

Lásko
zůstaň
v mrazu vzdmutém
krmítkem
mé přezimující
poezie

Modlitba ke slunovratu

Ve vázách uvadly
poslední chryzantémy
Obloha skrbí po doušcích
Světlem

V kamnech pálí
jabloňové pláňky
odevzdaně
syčí s pučícími květy
Pokora v popelu rozzářená

Čisto je

až ke dnu Ze sypkého času
Slunce
poklekni i ty

až na zem
Zimo zahřej
jedinou hvězdou
pálivá

Světlo

V kuklách našich těl
už narůstají křídla
Pálí kamínek obsidián
Hltavý Dravý
Přesmyk času z nekonečně
Vinni všemožnými zly
Jsme bolesti tečna

Ale v souhvězdí Labutě
jsme byli počati
A kdyby kamenovali nás
vzlétneme
V noci slýcháme praskání
dlouhých opuštěných vln
šum plodové vody světa

A
uklování zobany
hvězd
jitro nás pochová
do propadliště

světla

Prosba

Ince v roce našich třiatřicátin

Sníh popelavěl
na nemocničním nádvoří
A bylo před Vánoce
A tvoje tvář
už napůl v harmonii
Tichá Bez vrásek
bez jediného zakomíhnutí
s okem navždy otevřeným
Sladce ochrnulá

Havrani se slétali
na umírající jilmy
Brno se lísalo k chuchvalcům
protrhaných mraků
A tvoje tvář
ještě způli těkavá
Zoufalá Chtivá Živá

A tvoje tvář
anticky rozeklaná
pohlédla
na mne prosebně

Ale pohlédla
do zrcadla

Mrtvé lesy

Potichu
opadají
z jehličí
důvěřivé smrky
Zprůsvitní kopinatka
A z oblohy se proleptává voda

A my do sítěk slov
chytáme po jedné
žravé bekyně mnišky
A vápennými cukřenkami
chlácholíme
odlesnění duší

Než stihne nás
kolmé
popravčí pila
ať nejsem bezbarvá
Suchá Zalknutá Holá
Alespoň malý zelený stonek
ať ve mně dýchá

A bodá

Sucho

Srpen se svinul v hadím uzlu
Zas kamením jdu
Řečištěm s bílou stužkou
ticha
Stále mizí
oblaka
ve výškách nad horami

Vyprahlá i bolest

Ach Utíkat lesem vstříc
A hrát se z burácení blesků
Pod stromy jako dříve
dvakrát
jedním deštěm

promoknout

Střepiny

Nálože blatouchů prvosenek a pryskyřníků
vybuchovaly nám pod nohama
Nekrytí Nemaskování
poprvé láskou slepí
tak lehce tak sladce
umírali jsme zasaženi

Opět se jaro rozžihá
plátek po plátku
Minová pole smetánek orseje podbělů
Zásahy se nám vyhýbají
Kamínky ostré mě bolí
k ustýskání
Střepiny jantarové

Plamínky

Ohýnek u lesa dohořívá
a vesmír nad horami
se začal třást

Je tiše Mně i tobě
Láska se prohořívá
Z plamínků struny
vítr natáhl
Maličko harfu světla

Celou noc přikládáme
Dřevo z mokré trávy
A sušiny z nás

A nad námi
tam nad našimi hlavami
z tenkého dýmu Z jisker
z popela
houstne ten vystrašený vesmír
Až je do běla

A sebejistě
s námi
přepadává
k ránu

Jasmínový čaj

Zčernalá lístek po lístku
noc klesala ke dnu šálku
Neviditelně luhuje
hořkost a sny
Přijímám
Neslazené
všechny svoje viny

Chomáček par dýchá do tváře
V krabici v černi ztrácel se
seschlý jasmínový květ
teď v závojích vznáší se
Na hladině
nazlátlé noci
zmlžené světlo
dněním
zaznívá

Sítě

Slunce do očí metá hrsti pylu
Brodím se záplavou léta
Pozbývám sílu

Sklepní okénka vydrolují chlad
Šlapeme po krystalcích ledu
Lehký je jen noci pád

Tělo ústy a ústa tichem se dosytí
Komáři tetují bzíková souhvězdí
kůži tmy na oknech do sítí

Čitelnosti

Na podzim v Brně
Na židovském hřbitově
s vlasy rouhavě nezahalenými
zlátnu v závějích listí

I slunce samo

Ve větru stromy obnažovaly
prastaré písmo
A já je rukama
v kameni
chtěla číst
Ale kůže nezná tahy
tajuplných slov
Rébusy světa

Hromádky listí předechnou
čitelně
své ano ano ano
smrti
A já z ní vykloněna
v tuto hodinu
Rouhám se
se srdcem obnaženým
A čtu si
až tam
kde začíná
všemocné první slovo

klíčit

Levitace

Tupý nepřející motýl
v noci zase tluče mi do tváří
Křehký a hnusný
až probudit se
je nový sen
kdy děsí
živé můry
Běžím dolů po schodech
A vrhají se pod kolena
ukazatelů nabroušené stíny

Pěšinko
Potůčku vyšlapaný
Kudy se vydat
Asfaltem prorůstá
(jako v nás)
planý kmín
Na rukou nesu dítě
a v těle duši z oblaků
Alespoň vytušit
tajemství
sebe
lidí
přízraků
Ztratila ses
Kdy vůbec tudy někdo šel
Kde včelím tancem vykroužená stopa

Vzlétnout
Bez halasu
Promluvit tichem jako mim
Vzhůru
Letím
(Dozrává za sucha
planý kmín)

Stříšky

Zatloukli víko rakve
Leč mrtvý vstal a ukrojil chleba
Na keře usedají ťuhýci

Vším
a nejvíc vlastní troufalostí
usmýkána
i netopýr trhá zvetšelou lunu
a divoké kačeny
střemhlav prolétnou za okraj
snů

Čím déle jsme tu
netečně zelenají v nás stříšky zvonic
Marně bijí Marně
zvony na poplach

Zlomek ukolébavky

Jabloňové plody přivřely sušínky očí
Karavanám hor se v dálce cosi již zdá
V polích jsem zhýčkala plná hnízda
bažantí a křepelčí

Pískové cestičky vyšlapou sny k ránu
I měsíc ubývá A přiléhá si ke tmě
Poslední cikáda prosí ticho Ved' mě
A já sfoukla světýlko v nejposvátnějším chrámu

Pokání

Jitra jsou zase ozvěnou
mé duše provinilé
Podzime
bankovky letní bezstarostné chvíle
měníš v tisíce drobných vín
Měděným listím buků
chodívám splácet
jediný doušek
tvých vín

Podzime
Čistý Láskyplný
Večerem loudáš se
Mlhou rozoraných luk
A stále neseš světla dost
Zažehneš i můj čas
Opravdový
Čas na pokání
Na lítost

Majáky

Jaroslavu Seifertovi

Podzim rozžal na stromech
žárovky mízy
slunce s medem
a rudé záchranné bóje
Stromy svítí v dešti
Podzim rozžal na stromech
malé sevřené pěsti
My
věrni v kořenech
ohnem se větvemi
jen v bouři

leč
rozsvítíme
žárovky slov
slzy s medem
a v pěstích záchranné bóje

2/

Havrani

Pokaždé stojíme ohromeni
v tom ránu
kdy oblohou přitáhnou havrani

aby nám posedali na tváře
A vyhřívali se z mízy
Naposled Naposled

Pokaždé zasažení
A štěrbinami očí
nejtajněji jak to jde
doprovázíme jeden druhého
až k brance smrti K popravě

A krásně obnošené světlo
se rozpadá Drolí Vetší Uplývá

Otevírání živých

Orvali mě
a odešli
česáči slova
Sněží na práh
světa
kde nic je vším
a vše je ničím

Jediný Ty ses položil
pod pilu
Polínko světla
A teď padá sníh
Do hrobů
Na vlasy zetlelým
Propadám Propadám

Tvé třísky pod víčky
za nehty v patách
Nebolí nic
Že jsi tu se mnou
Nikdy se nebát

Na čarách větví ve zmrzlých trnkách
pukají pecičky
sypou hořká jádra
Pro živé otevřené
Pro živé darované

Vyhořelá

Kdyby ptáci zlomili křídla
byli by mnou

Kdyby se srny pokryly šupinami
byly by mnou

Kdyby blatouchy kvetly do bahna
byly by mnou

Kdyby voda zrezivěla
po blankyt nebe
Byla by mnou

Ozvěnou
Pěnou
Rozvalenou stěnou

Kdyby se poslední hvězda
střásla z vesmíru
A z tepla lidský dech
Kdyby i dotyk zmizel

byla bych to já

Nemilosrdná

Celé léto ve mně sněžilo
A tiché nebytí
zabíralo místa

Bloudila jsem závějemi
Strouhanka touha přilehla všechny stopy
Ostré šupinky seschlé lidské kůže

Umírali lesy koně psi a nahé děti
Na zmrzlém popelu Na krvavém písku

Nebyl jsi nikde Nikde z jediného slova
Barvy Tepla
Z návětrí
Omrzlá hrouda a kdosi do mne kopá

Z nepříčetnosti nebe stále cosi padá
komáří křídla Vesmíru mléčné zuby
Bezpluchá zrna Výhrůžná ticha
I ukřižování jsme leč bez spasení
světa

Celé léto ve mně sněžilo
Arktická mlha
Na kost holá Táhlá Žravá

Poprava v kole

Ostré hrany lesů na obzoru třepí
svět
a bosonozí ptáci konejšiví vrazi
ať uklovou mě sladce
do smrti

Chuchvalce vikví poulí
fialové oči
V takových očích po pás stát
odpustil by zas Pilát
neshledané viny

Červení pavoučci se soukají
zmateně
myšlenkami
Ale je to jen obyčejná poprava
Už nebudu vydechovat vykřesávat
ani Tvé jméno
Nejprve tortura A pak
Odsouzena
K lásce
Láskou k smrti
Smrtí k Bohu
Bohem
Bohem k lásce

Moruše kostřička
do soumraku spouští
těžké kapky krve

Kletba

Zatímco se v letních vodách blyštěly
úlomky kopí kostí žiletek a skla

navrátily se zvony do voskových břich

A já se přebrodila k dveřím
kde má krev už nedýchala
Byl červenec A holomráz

Ještěrky utekly z kůže
Odložil jsem tvář
Stála jsem dlouho Pak zaklepala
Nepohnulo se nic
Žluvy monotónně vydlabávaly kukly
z dubových ok
Nalehla jsem na dveře
Šedé vlasy kajícíků
Zalámané nehty
Cár kůže Kůstka
Pláč
Leč prošlapaný práh

Ale já byla prokletá anděly
A opuštěná Bohem
Místo tmy padají na mě
v řeravém slunci
mrtvá tělíčka rajských ryb

Provazy

Čekala jsem tě ve zpustošené krajině
Sama po mučidlech vykotlaná
Svícny divizen jako při mši
A vzduch marnil průsvitnými zrnky
Svázali mě provazy a položili
a odešli a žili
Na kvádrech z betonu odstonej to bytí
Na jakém si konci
Snad zahrady snad města snad světla
Kde mraky plují propuštěnou oblohou
Slunce v kocovině pije vlastní krev
Slepla jsem a plešivěla
A čekala jsem Vyhlížela
Zdi kolem Zdi varhany
Neopatrně jsem ti vzkazovala po holubce
po myrtě po andělech
V té marné hodině
sice nebyla známa ještě slova

Provazy trávy škrtily mě
Duše pomoz si jak můžeš
Sama

Loučení o kterém nic nevíš

Po noci
jenom zával
Jeskyně propadnou se do hlubin
Ze zbylých světýlek sfouknu
naposled
tebe Tebe má lásko

A jakmile tma pohltí konečky mých šatů
Opatrně
Nedýchej
Ať do očí si nevmeteš
mé bílé saze Oslepneš
Stačí jen Zadrž dech
Prosím
Zadrž jej se mnou
Na chvíli
Vpiju se v bezduší
A ty se vrať

Konec smyčky zadrhává
o moje záda
Líbej mne Miluj
Bůh umře mě tiše
Nepatrná je
smrtící rána
rána

Ticho před smrtí

Byl čas oblékat se do hábitů
královny ze Sáby
Stromy svíraly nepředstavitelně bolestně
hlínu
až plakala jsem

Ale sňala jsem ohlávku koni
Sny se rozlily jedovatě krajinou
Uškrtila jsem provázkem sukně
touhy a bezmoci
A hábity na mně vlály
v té poušti
V té poušti

V agonii

Mé jméno visí
v komoře na hřebíku
A za krk sype peří písek roztočivý prach

Konečně bezejmenná
A lačná jak mne oslovíš
abych se otočila
ohlédla a přímo do tváře a do očí

Ty Němý Skrytý Netečný
A já tak nepokorná
Bez lítosti po zapomnění
závdavčivého slova Bůh
Vyčkávám napjatě
Brzičko
budu vyvolána

Apokalypsa

Ještě jednou vstoupit na oltářní schod
a přijmout
rozlámaní
svislý kříž
Motýli odslouží obětní mši
Chléb naposled se pekl
v hodinách
Půst
a prázdné dno
Nesplatili jsme ani zblo

Bože opust' nás
A vrat' nám naše viny

Rouhání

Tráva zasykla zelenými hořáky
když lomivou vteřinou
přes jezera bez oblázků
klopýtala jsem žábami
přes pukliny duše
Měsíční sahara
Hvězdy odtloukly poledne
Milence ukamenovali
a andělé přelétli mne
bílá hejna much

Všichni jste spali
Jak v dávné noci
s apoštoly

A já se modlím
Neber mne nikam
Ty přijď Přijď Přijď
A vydej mne Tvým mukám
Žlučovou vodu dej mi pít
Kopí se zaleskne v cizích rukách

* * *

Nerouhej se
Ani zoufalstvím

Hraniční pohoří

Psi kňučeli podzimním mrazem
Zčernaly muškáty
A tobě naráz vystavili pas
Tam
A nemáš cesty zpátky
Noc co noc pálím
dlouhé dívčí vlasy
A sama Za tebou Tajně
překračuji
hraniční pohoří
Ponoří Nemluvnosti
Pohoří Hluchých slepců
Pohoří Nežádosti
I průsmyk Radost ticha
Pod skalami Zapomnění bivakuji
Ale stále
všechno
nesu
Dál se nedostanu

Tlustí kohouti křičí
do rozbřesku
podzimním mrazem zčernalého

Borovice

Před okny hlídá borovice
ticho celého vesmíru
A neznatelně
kořeny saje hnis

Jak dlouho udržíš
královno
to strachování Tu beznaděj
A prohořelé lidské nebe
Ty z ráje čestná stráž
tví ptáci dotírají zobáky až do mých žil
Řekni jim
pít už není co
Není

Jednou vykloubí tma
v pečlivě spletené hnízdo měsíc
Ulehnu
zpátky
tam do vajíčka
V jehličí chlácholená
Tlukoucí vědomí Boha v krapínku
mysli mé
doufá

Věčnosti

neposečená
usyklas
posečkalas
zatknuti ostrými stébly
prorůstáme z nepálené hlíny
jíly kaolíny

trávo dravá
nevšímavá
pravá
jsme žírání
bezbranní
srůstání

Oči

V noci

země

temně

duní

slyší to jen děti v kolébce

popraskané oči tvoje

lásko

našly mě

Smrti vlaje šátek na lebce

Závoje

Orali hřbety krav
Hlína špulila necudné pysky
K božím mukám jsem těmi poli zamířila

A vystřelovali ze mne krahujci
ptáci trhající i něžná slova
Závoje nebes rozpínavé jako lidská vina

Odpárala jsem z úst až do průlomů
duše
šev za švem

Jen samota do kokonu usoukaná
Lásko ale já odpustila i smrti
jen když jsi

Vítr mě z krve suší
Závoje nebes třou se
o kraví kopýtká

Košťata

S vyschlým hmyzem
vymetou drobečky úlomky peří prach
kůstky ojedlé šváby
Pod košťaty zmizí v tanci
bezu cirát

Veřeje vylámané
A lišky zamrzlé ve stopách
Šustí staré bílé listí

Zlatoočka v komůrce
přežívá předýchá

Tmo vydej nás

Návrat

Dávno jsem si tě myslila
(a tak jsi se zrodil)
už když jsem byla myšlenkou Tvůrce-Boha

a jsi tu až teď

Propahlý k životu
Prosmýklý k lásce
Vstupuješ
z pradávna ze mne vykročený
Bezmladosrdná touha v plameni těl
rozdmýchaná
Jezdci na koních zapalují i lesy

hořím ó bolesti stále nemohouc
sesypat se do hrstiček popela

bělomorky mě zahánějí
utíkám jim jásavá drásavá otlučená řeka
Pyšné vestálky pohlcují mě
milovat tě
je čirá
sirá vina

Voda i oheň propadají se v slova
A už mě našli
a čtou a čtou
lehce a hladce
bez chyb
andělé prvňáčkové
na oné stránce šupinou kapra založené
snaživí bezelstní čistí

propadám se zpátky
k duši
do svého
do tvého
těla

Podzimní stromy

Buk odcházející podzimem
rozkvete
zlatem ohněm hlinou
křehčí a křehčí
Po roce stojím pod ním
a naslouchám
padajícím plátkům jiskrám
střepinám

A myslím na toho
kdo postojí
u mne
až dořeknu i tajné vzkazy
času
Kdo prohlédne mnou
k čistomodrým oblohám
a šelest zaslechne
opadavých gest
Koruna rozsochatá
obnaží se
z mincí bolestí a slov

Buk dozpíváný podzimem
vyšplíchne
hrstky hnědých mŕ
Lehčí Lehčí

Sovy

Dýchni do svinutých mušlí
vyletí kolibřík Zmizím jak prach
Dne slepá tříšť
strhne mne

Zase buší
do hodin
jakási nekonečná křídla
Prolomí mřížky které dělí nás
na živé mrtvé usebrané
Sáhnou si na hlad Pláče v nás

Jakási nekonečná křídla

puštící hebcí

Milá

Zoufalství
či blaženost
nás učí oslovovat smrt
milou Ztracena hrůza děs odpor
opuštěnost lítosti zatvrzelost
výčitek
Provlékáme se
před tvář touhy
Jaká budeš má smrti
Kdy ti pohlédnu do očí
máš-li jaké
Spaseš pomalu má muka
Mou samotu
Nebo prostřelíš úlekem
Myslím na tebe
A ne na žádné své blízké
Na žádné jiné stvoření
Jen na tebe
Jen na sebe
Nejdůvěrnější myšlenka jsi
Nikdo se mě na tebe nezeptá
A
neodpovím
Naše smrt
Naše očekávání smrti
pouze
naše
Absolutno v nás
Absolutno já
Zvědavost pomine I troufalost
A tiše vyslovíme
Smrti milá

Vlny života nesou do nedohledna
Třísky proher
a bolestí

Vysoko

Nejtěžší je vyjít ze tmy
Leč první paprsek
na tváři
není ještě slovem Vím
Už ale nejsem ani v šeru
Hmatám Slyším Odpovím
Nemohu nejít
Teď mě pálí leptá
jen můj vlastní stín

Zmizí pod nohama
až dojdu pod zdroj světla
Na konci cesty
Co bude na konci

Ne Ještě se vysoko ptám

Hostýn

Jaroslavu Mazáčovi

Naber si popel kříže
za ústa
A zpívej
Nebo mlč

Zelené kapradí sekají útlé stonky hvězd
Pošetilá ostří
svařím vás v keltské kropence
Červený odvar
proti plísni slov

Loukami dobírám se k chrámu
Poutníci zatavení v rose ještě spí
A tak z hladiny tmy
po níž kráčí Syn člověka
usrkuji
a tichounce se modlím

Noci zůstav mě bdít
splést po paměti pastuší tobolku a sléz
a slepým vědmám ohýnky z očí vyšlehat
Tohoto rána
zajatci ať jsme propuštěni
rukojmí z cel vystrčena
lítostí můžeme jako vrazi výt
Čarovná moci Svobodo noci
Úzkostný křik v nás skrč a vpij

Zteřelou plachtu oblohy
Královna nebes zlatým cárem
látá
Zabolí v prstech krvavé jitro
Leč
navěky osypána

neštovicemi mihotavých hvězd

HLASITÉ DEŠTĚ

* * *

Voda zakryla kamenům oči
Poražený maják splavu zhas
Stojíme neslyšeni
Chátráme A dávný snůh napospas

Stromy s dušemi zemřelých chvějí se
hladem
Motýlci omotali stuhami vzduch
Slovo padá Hořké jak námel
Pálivé slovo Cejch Uzounká brána

Oslepení Jen chřestítka srdce třou a třou
Tma naprostá Tma olova
Nehty do sněhu
až svrchní fírn s kapkami krve obnaží
třetihorní vrstvy
s otisky peří kostřiček ryb
roji bakterií
Valí se na nás řídka sůl hromady kukel
Savé papíry ticha na ústech na rukách

* * *

Blízkost je závratná
Návratná
Tma vymytých očí uklekaná
Tma do popela zasypaná
Blízkost přesrstěná
Světloňoš s očima vlídných žab

Z katakomb A za vlasy A táhni mě
Ať sebevíc jsem z klestí z olova
Rychlená tráva letí za obzor
Bolí to Ach bože Z úplna do nicoty
Ze tmy do světla
Svit luny pomačkaný
v hadércích lišejníků

Vyhoj se na mně
blízkosti
Všechno přebolí
I z nedotčení rána

* * *

když jsme strměli k horám
za toho dlouhého svítání
nekonečného jako znovuzrození
ostružiní nám vytrhávalo červené nitky
z paží boků na lýtkách
kládami a kameny naložení
pryskyřice žrala nejsladší krev
srnci kopali nás do čela
v rašeliništích topily se děti

vodoměrky vykružovali dráhy komet
Tvá noha
mezi nimi jistě jde
rychle vlísávám se do života
všežravé ohně lásky pálí svrab

* * *

Slunce v mokřinách oblohy
tupé a rozpačité váhá
Děrami jara fičí mráz
Děrami života fičí smrt
Archaická hlína nepálená
shovívavá
čeká nás

Kdesi pálili stohy knih
Oheň sebere zhltná umře
A voda schová
Rozdrolená voda
Máhábhárata slova
Z projektilů voda
slova slova slova
Hlína škemrá prosí otevírá

Ale já jsem vodou
křtěná
Ledová voda Sladká voda
Ukolébavka pro Hektora

* * *

Každý rok je mi kdesi žit
Jako bych byla mimo čas
Odkrývají mne v egyptské mumii
na tváři zlatý plát
a kašmírový plátek ticha
Mezopotámské destičky
zvířený Fénixův prach
jednou jsem nocovala v Harappě
(voněly pečené ryby)
a jindy budila vznášející se lámy
i se stookým Šivou jsem posnídala

a k branám Jeruzaléma jsem přivázala
oslátko

* * *

Zelený lístkový ořech v polích Jezírko
Penízek Charónů žlutý vrbový lístek na rtech
Voda odpočívá Karty míchá
Nevyloží Nedá Nedá
Plínky mraků na obloze vítr suší
Pýcha Pýcha

Nemyslím na to že jsi nebyl
Nezrozen neposlán nevysloven

Jsi

Jinak by svět ztuhl v holomráz
Mrtvý hmyz na nás popadal
Pole zčernala

Navěky slepnout v carských katorgách
Dusit se u Yprés Umírat v Osvětimi

Jsi inkarnace dechu
Křik dechu Píseň Plamen hlasu

Vzdorujeme Tvé bolesti
z nás
Co jsi čekal
Odbydeme i ranní modlitby
Písek suť vydrancované kamenolomy
Vzdorujeme

A naštěstí i Ty
i nebesa

* * *

voda se štěpí
a dosahuje na ústa
voda Ikarova
zlá voda Voda skoba
déšť prvoků
déšť klovan

u Tebe v mošničce teple
a nevytrípáš

* * *

A řekl jsi s lehkým pousmáním
To si jen myslíš že jsi milovala
Z tvých lásek zbyly
ztracené dopisy
hořící deníky
rozpadlé mapy
nenalezené dávnověké slovníky
zetlelé památníky
rozmetané svatyně
plesnivé palimpsesty
zfalšované podpisy

ani svitek Vodomilný papyrus
ani nápis na kamenné stéle
ani vltavín

* * *

Chrastí mi pod rukama kůstky
neolitických spáčů
Jejich duše míří krajem březového měsíce
a šikmých hvězd
noc za nocí
než k Tobě
těmi dešti
dojdou
Pane
Ještě se zjeví v kruhu kolosea
šamanka s maskou v ruce
tvář nebytí Tvář bytí
Hraje si a její smích
oněmí v zemi ozimy

Po prachu kamení rybách ještěrkách ptácích
člověku
se ke Tvé ruce naklonila
Poprchává voda masožravá
Už už i mně tiskne na tvář škrabošku
Ale Ty ve mně dýcháš
Chvíli ze tmy
Chvíli z jasu
A páráš plachtu nebytí a života
a kousky nitek zadrhují mi v krku
já dítě s duší do níž prší
staccata litanií
tamtamy zpráv
klínové písmo
svislý prstoklad
uzlíky provazů
Braillovo písmo
děrované pásky

Děšť nekonečný
Děšť netečný
Děšť sedmitečný
Děšť hlušec
Světlobití ze tmy
Deště neprůhledné clony
Vodní čočka rozpadlého dalekohledu
Děšť nepoddajný
Nahého ubije
Oblečeného stáhne ke dnu

* * *

Prastaré kontinenty se utruly
Udeřily slepé do obočí
Psům pukají kaštanové oči
Sníh celou věčnost nás zasypává
Křídla sněžné sovy

Zobák ptakopyska
Výkřik páva
Než bude píseň a vyslovení
Než bude prostor čas a světlo
Co bylo Co není

Na starých mapách jsme stále vyšrafovaná
celistvá nerozeklaná země zvaná Gondwana
A ukládáme pod led do dívčích vlasů
zuhelnatělé květiny Snopy zralých klasů

Utichlo chrlení tmy
Tvrdo sopečný tuf
Arktidami se rozhořel oheň (Prométheův?)
Dýmají blýskavé antracity
Hořlavé hádky tužeb Zoufání Doufání
Banální city

Oceány ze všech stran objaly nás
Třask prvopočátek Poločas
Má vina Má vina Má vina
Obejmi mě jak ztraceného syna
Ledy tají A před potopou
kdo zachytí
vodu Hráze jsou ze sítí

Voda sněživá Voda milosrdná
Prastarého písma
Výbuchy vesmíru Andělů zrod
Copánky života Genetický kód
Pupavy netřesků Louky suchem zprahlé
Popílek Mrtvý les
Prameny náhlé

Artéske studně hloubím
každou zimu
začátkem ledna
Krajina je bíle nedohledná
A pod příkrovy slyším smích
Něhu

Až tamburína deště zatluče mi do hrdla
Sevřou mě lidské nejistoty Pobídneš
abych jimi pohrdla
A krupějemi z křtitelnice zacelíš rány
Planiny zazáří Z měsíce uletí vrány

Ujistíš mne Jdu stále blíž
Ty také blíže přijdi

A já se vydám
k jaru
s prapory deště
na přídi

Obsah_____Jitka Stehlíková* Hlasité deště

1/

Pokora
Oosrtův oblak
Akupunktura
Úplněk
Lásko zůstaň
Modlitba ke slunovratu
Světlo
Prosba
Mrtvé lesy
Sucho
Střepiny
Plamínky
Jasmínový čaj
Sítě
Čitelnosti
Levitace
Stříšky
Zlomek ukolébavky
Pokání
Majáky

2/

Havrani
Otevírání živých
Vyhořelá
Nemilosrdná
Poprava v kole
Kletba
Provazy
Loučení o kterém nic nevíš
Ticho před smrtí
V agonii
Apokalypsa
Rouhání
Hraniční pohoří
Borovice
Věčnosti
Oči
Závoje
Košťata
Návrat
Podzimní stromy
Sovy
Milá
Vysoko
Hostýn

Text na záložce:

Kdybych měla tuto poezii charakterizovat jedním slovem, řeknu: strmá. Verš po verši stoupá vzhůru, a to nejenom k pointě, ale až k přesahu, tedy za pointu, k odmlce, zámlce, nevyslovitelně. I samo nevyslovitelně jako by bylo čímsi kolmé. Zkrátka samá kolmice:

„Všechny kostely planou jako svíce, hoří nevyvratitelné topoly...“

Okolní svět není jen dotýkaný autorčinými obrazy, ani se autorky sám pouze nedotýká. Jeho jednotlivé jevy se neodbytně stávají přímo součástí jejích počitků a pocitů. Tak jako v mýtech vrůstali lidé do stromů, zde vrůstají stromy do člověka. Příroda netvoří k prožitkům pozadí, kulisu, ale prostupuje spolu s nimi hmatatelně a citelně duchem i tělem: „Jehličky osin, věží, světla napíchnuté v kůži...“

Pokud v básniře „po celé léto sněžilo“, nejde už o metaforu, jde o vnitřní krajinu plnou napětí, niterný děj.

A co je mi možná ještě bližší než to ostatní blízké, totiž v čem větřím takřka příbuznost po krvi: zaujetí živlem vody ve všech jejích čistých podobách, mezi něž ovšem patří i tolikrát zde vzývaný déšť a i tolikrát zapřísahaný sníh.

Jana Štroblová